

Slavernij Nieuwe leider Ninsee kiest diplomatie

‘Geld hoeft niet, maar excuses zijn belangrijk’

We zijn geen actiegroep, zegt de nieuwe voorzitter van slavernij-instituut Ninsee, en hij wil vooral verbinden. Een nationale feestdag, dát zou mooi zijn, met een herdenking de avond daarvoor.

PATRICK MEERSHOEK

Hij heeft zijn eerste brandje al moeten blussen, Franc Weerwind, burgemeester van Velsen en sinds deze maand ook voorzitter van het bestuur van het nationale slavernij-instituut Ninsee. Vorige week ontstond onrust binnen de Afro-Surinaamse gemeenschap over de in opdracht van het Ninsee gemaakte internetgame Tocht naar de vrijheid, waarbij de speler in de huid van een slaaf op een suikerplantage kan kruipen om te worden gebrandmerkt en, afhankelijk van de prestaties, meer of minder zweepslagen te ontvangen.

Smakeloos en kwetsend, was de strekking van de klachten die het Ninsee te verwerken kreeg. “Zeer emotionele reacties ook,” zegt Weerwind. “De game is in februari geplaatst op een educatieve website voor jongeren, maar heeft pas nu, kort voor keti koti, de brede aandacht getrokken. We hebben de game van de website laten halen. Er is bij het brainstormen voor de site met veel mensen gesproken over de juiste aanpak, maar dat is kennelijk niet goed genoeg gebeurd.”

Het uitspreken van de kwestie met de achterban is een van de punten op de to-dolijst die Weerwind voor zichzelf heeft opgesteld. De afhandeling begint pas na morgen, wanneer in het Oosterpark de afschaffing van de slavernij in de Nederlandse koloniën wordt herdacht en gevierd: keti koti. De organisatie van de plechtigheid is één van de kerntaken van het Ninsee,

dat twaalf jaar geleden in het leven werd geroepen als wetenschappelijk kenniscentrum, maar als gevolg van bezuinigingen is gereduceerd tot een bureau met een minimale bezetting.

Weerwind zal de herdenking niet aangrijpen om bijvoorbeeld minister Lodewijk Asscher, morgen aanwezig namens het kabinet, achter het podium eens stevig door elkaar te schudden. “Het Ninsee is geen actiegroep,” zegt hij over de aanpak van het instituut, die door een deel van de achterban wel als erg braaf wordt beschouwd. “Ik zie het als mijn taak om te verbinden. Maar ik ga ook de boer op om gemeenten, provincies, bedrijven en instituten te wijzen op de rol die zij kunnen spelen voor het nieuwe Ninsee.”

Want het mag duidelijk zijn dat het instituut de ambities niet kan waarmaken zonder hulp van buiten. “Ik verwacht niet dat we op korte termijn

‘In Frankrijk en Engeland wordt er met veel meer openheid over gepraat’

veel kunnen groeien als instituut,” zegt Weerwind. “Maar het Ninsee kan wel een nieuwe rol krijgen als kennismakelaar op het terrein van de slavernijgeschiedenis, door bij voorbeeld de samenwerking te zoeken met universiteiten en wetenschappelijke instituten zoals het Niod en het Tropeninstituut. Ik wil met al die organisaties gaan praten.”

Een sterk Ninsee is nodig om een vervolg te kunnen geven aan de baai-erd aan activiteiten die vorig jaar ter gelegenheid van de honderdvijftigste verjaardag van de afschaffing van de slavernij zijn gehouden. “We willen nu verbreden en verdiepen,” zegt Weerwind. “Er is in de afgelopen jaren veel bereikt, maar op de één of andere manier blijft het slavernijverleden in Nederland een verborgen geschiedenis. In Frankrijk en Groot-Brittannië wordt met veel meer openheid over het aandeel in de slavenhandel gesproken.”

Daar zijn door de regering ook excuses uitgesproken, iets wat in Nederland tot nog toe slechts zeer omfloerst is gedaan. Weerwind is voorstander van een ruiterlijk uitgesproken excuus. “Als de regering daadwerkelijk wil bouwen aan een toekomst voor alle Nederlanders, is het belangrijk dat misstanden uit het verleden worden erkend. Het zal in elk geval heel veel nazaten een groot plezier doen. Hun

Bij het slavernijmonument in het Oosterpark begon vanmorgen een ‘dialoogproject’ dat 24 uur zal duren.

FOTO FLORIS LOK

Franc Weerwind

FOTO ANP

Herdenkingen in Amsterdam

Bij het nationale monument van Erwin de Vries in het Oosterpark wordt morgen voor het veertiende opeenvolgende jaar de afschaffing in 1864 van de slavernij in de Nederlandse koloniën herdacht. Ketikoti, het verbreken van de ketenen, begint om 10.30 uur met de bigi spikri, een feestelijke optocht met muziek, zang en dans van het Waterlooplein naar het Oosterpark. De plechtige herdenking duurt van 13 tot 14 uur en bevat een plengoffer, een kranslegging en toespraken van minister Lodewijk Asscher, burgemeester Eberhard van der Laan en Ninseevoorzitter Franc Weerwind.

Vanaf twee uur is het feest in het Oosterpark, met allerlei activiteiten rond het thema slavernij. Op het grote podium zijn optredens van onder meer de kaskawinagroep Aptijt uit Suriname, salsaformatie Enos uit Curaçao en reggaezanger Gyptian uit Jamaica. Bij het Monument van Besef op het Surinameplein wordt vanavond een plaatselijke herdenking gehouden. Om 20 uur worden twee minuten stilte in acht genomen, waarna de volksliederen van Nederland, Suriname en Curaçao worden gezongen. De bijeenkomst, met zang, dans en sprekers, begint om 18 uur en duurt tot 22.30 uur.